

Utviklingsprosjekt

**Opprettelse av et ambulant psykiatrisk akutteam i DPS
Vest-Finnmark fordelt på stedene Alta og Hammerfest
høsten 2014/våren 2015.**

Nasjonalt topplederprogram

Robert Kechter

Alta, 06.11.2014

Bakgrunn og organisatorisk forankring for prosjektet

Alle distriktpsikiatriske sentre i Norge skal sørge for tilgjengelige akuttjenester for vurdering og behandling av akutte psykiske kriser gjennom døgnet. Et virkemiddel er ambulante akutteam.

Helse Nord RHF har i oppdragsdokument 2013 og 2014 gitt Finnmarkssykehuset HF oppdrag om å etablere ambulante psykiatriske akutteam.

Opprettelsen av ambulante team i DPS Vest, Midt - og Øst Finnmark ble vedtatt i styresak 98/2013 og ansvaret for opprettelsen er forankret i linjeledelsen.

Problemstilling og målsetting

Formålet med ambulante akutteam er å tilby pasientene en behandling med minst mulig innvirkning på dagliglivet, og som gjennomføres i samarbeid med pårørende og andre relevante personer i pasientens nettverk. I tillegg er formålet å redusere bruk av tvang, unngå unødvendige innleggelses og bidra til trygghet med bistand fra samarbeidspartnere i kommunens helse- og sosialtjeneste og øvrig tjenesteapparat.

Finnmarkssykehuset har i dag en døgnfokuseret behandlingsprofil og et lite differensiert poliklinisk og oppsøkende behandlingstilbud.

Det er derfor satt i gang et omorganiseringsprosjekt med formål om å redusere antall sengeplasser og døgninstitusjoner og omorganisere ansatte til ambulante akutteam.

Det er viktig at opprettelsen skjer som en del av omorganiseringen til rett tid og at det nye tilbudet er tilstrekkelig forankret hos alle ansatte i DPS Vest-Finnmark og kommunene i opptaksområdet.

Effektmål

Ambulant akutteam i Vest-Finnmark er blitt bygd opp/etablert i tråd med anbefalinger i nasjonal veileder for ambulante akutteam innen våren 2015.

Resultatmål

1. Arbeidsoppgaver, intern ansvarsfordeling og pasientforløp er utarbeidet i tråd med nasjonale retningslinjer innen 30.11.14.
2. Tilstrekkelig oppslutning blant ansatte i organisasjonen og eksterne samarbeidspartner i primærhelsetjenesten og Universitetssykehuset i Tromsø er sikret innen 15.12.14.
3. Praktisk tilrettelegging i form av etablering av arbeidsplasser, utlysning av stillinger, nødvendig utstyr, datakommunikasjon, turnus, opplæring av ansatte er gjennomført innen 31.12.14.
4. Evaluering/justering av behandlingstilbudet er gjennomført innen 31.03.15.

Analyse og argumentasjon rundt problemstilling

DPS Vest-Finnmark har per i dag kun to behandlingstilbud til den voksne befolkningen. Et poliklinisk behandlingstilbud og et tilbud om innleggelse. Det finnes ikke et elektivt ambulant/oppsøkende tilbud eller et ambulant psykiatrisk akutteam som kan være tilgjengelig senest innen 4 timer og gi vurdering/behandling hjemme hos pasienten ved oppståtte kriser. Politiske føringer fra departementet og oppdragsdokumentet fra Helse Nord pålegger Finnmarkssykehuset opprettelsen av ambulante akutteam for å ivareta dette.

Finnmarkssykehuset har derfor satt i gang et storstilt omorganiseringsprosjekt som har som formål å redusere antall sengeplasser og døgninstitusjoner og dreie behandlingstilbudet til mer polikliniske og oppsøkende tjenester.

Da det skal nedlegges en døgninstitusjon og noen ansatte skal overføres til det ambulante akutteamet, er det av svært stor betydning at opprettelsen skjer på rett tid og er koordinert med nedleggelsen av døgninstitusjonen slik at et nytt behandlingstilbud er på plass når institusjonen blir stengt i slutten av 2014 og sengetallet er blitt redusert. Deler av utviklingsprosjektet er derfor allerede igangsatt våren 2014 mens hoveddelen vil gjennomføres høsten 2014. Dette vil også komme tydelig fram i framdriftsplanen.

For de ansatte vil det bety endring i arbeidsoppgaver som tildels er svært forskjellige fra dagens oppgaver. Det må skje en omstilling fra fokus på elektive innleggelser til oppsøkende tilbud i krisesituasjoner.

Videre vil opprettelsen av et ambulant akutteam føre til nye pasientforløp innad i organisasjonen og hos kommunene i opptaksområdet. Det er derfor viktig at det ambulante akutteamet blir godt integrert i den eksisterende organisasjonen både internt og eksternt.

På grunn av implementeringen av et nytt behandlingstilbud i en eksisterende organisasjon, vil prosjektet kreve stor grad av endringsledelse. Nye pasientforløp må bli implementert og ansatte må lære seg nye arbeidsrutiner.

Fremdriftsplan med milepæler

- Avklaring vedrørende innplassering av ansatte i de nye teamene innen 12.05.14
- Hospitering hos ambulant team Ålesund innen 14.06.14
- Arbeidsoppgaver, intern ansvarsfordeling og pasientforløp er utarbeidet i tråd med nasjonale retningslinjer innen 30.11.14.
- Tilstrekkelig oppslutning blant ansatte i organisasjonen og eksterne samarbeidspartnere i primærhelsetjenesten og Universitetssykehuset i Tromsø er sikret innen 15.12.14.
- Praktisk tilrettelegging i form av etablering av arbeidsplasser, utlysning av stillinger, nødvendig utstyr, datakommunikasjon, turnus, opplæring av ansatte er gjennomført innen 31.12.14
- Evaluering/justering av behandlingstilbudet innen 31.03.15

Budsjett - nøkkeltall

Budsjettet for APAT er kostnadsberegnet til totalt 7,2 mill samlet for Alta og Hammerfest. Budsjettet dekker lønnskostnader for 11 årsverk fordelt på begge steder. Leasingkostnader for 2 biler, varekostnader og midlertidige utgifter til leie av lokaler fram til 2017 til APAT Alta.

Konklusjoner og anbefalinger

Etablering av et ambulant psykiatrisk akutteam i DPS Vest-Finnmark fordelt på stedene Alta og Hammerfest vil oppfylle pålagte krav i oppdragsdokumentet om en dreining fra døgn til mer poliklinisk behandling. Opprettelsen av teamene er en del av en større omstilling av psykisk helsevern i Finnmarkssykehuset og er tidsmessig tett knyttet opp mot nedleggelsen av Døgnavdelingen Post Jansnes.

Risikoanalysen viser at det er utfordringer knyttet til at ansatte som er omstilt fra døgnavdelingen til APAT både må dekke turnusen på døgnavdelingen til den stenges i slutten av november og bidra til oppbyggingen av det ambulante teamet. Dette skaper en utfordrende driftssituasjon og kan hvis det ikke settes inn avbøtende tiltak føre til en forsinkelse av oppstarten av APAT på maksimal 14 dager. Senest oppstart 12. januar 2015.

Til tross for at det ut i fra de organisatoriske omstendighetene er en stram tidsramme, anbefales det å starte opp og gjennomføre prosjektet. En videre og kontinuerlig utvikling må likevel finne sted i etterkant av oppstarten og i samarbeid med eksterne samarbeidspartnere.

Vedlegg

1. Interessentanalyse
2. Kommunikasjonsplan
3. Risikoanalyse og handlingsplan med tiltak basert på risikoanalyse

Referanseliste:

1. Styresak 98/2013 i Finnmarkssykehuset HF [Videreutvikling og ny organisering av psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling \(TSB\) –Nye psykisk helsevern og rusbehandling i Finnmarkssykehuset HF](#)
2. Oppdragsdokument 2013 Finnmarkssykehuset HF
3. Oppdragsdokument 2014 Finnmarkssykehuset HF